

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 12CoP/40/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6716203649
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 07. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Katková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2017:6716203649.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Kataríny Katkovej a členov senátu JUDr. Ing. Jána Gandžalu, PhD. a JUDr. Jany Haluškovej, vo veci starostlivosti o maloletú T. I., nar. XX. XX. XXXX, t.č. bytom B. X, XXX XX I., zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny H., dieťa rodičov - matky D. I., nar. XX. XX. XXXX, s trvalým pobytom Q. XX, XXX XX N. C. a otca W. A., nar. XX. XX. XXXX, s trvalým pobytom T. XXX, XXX XX T., o zverenie maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti I. I., nar. XX. XX. XXXX, s trvalým pobytom B. X, XXX XX I., právne zastúpenej JUDr. Pavlom Kracinom, advokátom, so sídlom Nám. SNP 25, 960 01 Zvolen, o odvolaní matky proti rozsudku Okresného súdu Zvolen č.k. 8P/7/2016-190 zo dňa 18. 04. 2017, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e**.

Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Zvolen (ďalej aj „okresný súd“, alebo „súd prvej inštancie“, resp. „prvoinštančný súd“) odvolaním napadnutým rozsudkom zo dňa 18. 04. 2017 maloletú T. I., nar. XX. XX. XXXX (ďalej aj „maloletá“) zveril do náhradnej osobnej starostlivosti sestre I. I., nar. XX. XX. XXXX (ďalej aj „navrhovateľka“), ktorá bude vykonávať osobnú starostlivosť u maloletej, bude zabezpečovať starostlivosť o jej všestranný vývoj, zdravie, výchovu a výživu. V bežných veciach bude tiež maloletú zastupovať a spravovať jej majetok. V závažných záležitostiach týkajúcich sa maloletej je potrebné schválenie súdu (prvý výrok).

Matke maloletej D. I., nar. XX. XX. XXXX (ďalej aj „matka“) uložil povinnosť prispievať na výživu maloletej výživným vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, neploleté dieťa podľa osobitného zákona splatné vždy do 15-teho dňa v mesiaci na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny dňom právoplatnosti rozsudku (druhý výrok). Otcovi maloletej W. A., nar. XX. XX. XXXX (ďalej aj „otec“) uložil povinnosť prispievať na výživu maloletej mesačne sumou 50,- Eur, počnúc dňom právoplatnosti rozsudku na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny H. vždy do 15-teho dňa v mesiaci (tretí výrok). O trovách prvoinštančného konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania (štvrtý výrok). Ďalej konštatoval, že týmto dochádza k zrušeniu uznesenia Okresného súdu Zvolen sp. zn. 14P/4/2016-24 zo dňa 22. 02. 2016 (piaty výrok).

V odôvodnení rozsudku prvoinštančný súd uviedol, že navrhovateľka (sestra maloletej) sa návrhom domáhala zverenia maloletej T. I. do jej náhradnej osobnej starostlivosti a uloženia povinnosti platiť výživné otcovi v sume 50,- Eur a matke vo výške 30% zo životného minima mesačne.

Okresný súd uznesením č.k. 14P/4/2016-24 nariadil predbežné opatrenie (od 01. 07. 2016 neodkladné opatrenie - pozn. odvolacieho súdu), na základe ktorého maloletá bola odovzdaná do náhradnej osobnej starostlivosti svojej sestre I. I. (navrhovateľke). Otcovi bola uložená povinnosť prispievať na maloletú výživným mesačne sumou vo výške 49,79 Eur a matke bola povinná prispievať na výživu maloletej

sumou 30% zo životného minima. Z odôvodnenia uvedeného uznesenia vyplynulo, v dňoch 11. 02. 2016 a 12. 02. 2016 boli opakovane privolané hliadky OO PZ I. z dôvodu, že matka spolu so svojim druhom nezabezpečovali dostatočnú starostlivosť svojim maloletým deťom. Dňa 12. 02. 2016 navrhovateľka obdržala o 16.01 hod. SMS v znení „pomoc“ od maloletej, pričom išlo o vopred dohodnutý signál v prípade, že bude maloletá s bratom Q. pociťovať ohrozenie. Navrhovateľka spolu so starou matkou Q. kontaktovali políciu a ihneď išla za súrodencami. V minulosti sa stalo, že navrhovateľka musela suplovať matku pri výkone rodičovských práv a povinností, pričom išlo o zabezpečenie základných potrieb ako stravy, lekára, oblečenia, atď. Taktiež u matky bolo diagnostikované vážne zdravotné ochorenie a bolo tu podozrenie, že matka spolu s druhom požívajú alkohol. K incidentu zo dňa 12. 02. 2016 matka uviedla, že maloletú udrela po zadku a k ďalším udalostiam a dôvodom prečo ju udrela a prečo nevpustila dnu hliadku OO PZ do domu sa odmietla vyjadriť, pričom sa odmietla podrobiť dychovej skúške na prítomnosť alkoholu. Okresný súd nariadil predbežné opatrenie, pretože mal preukázané, že je v záujme maloletej a pre jej priaznivý vývoj za tejto situácie nevyhnutné, aby bola zverená do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky.

Okresný súd mal zo správ kolízneho opatrovníka preukázané, že rodinu maloletej vedú v evidencii od roku 1996 z dôvodu sociálno-právnej ochrany detí a sociálnej kurately. Matka je nezamestnaná, evidovaná na úrade práce. Má nepriaznivý zdravotný stav, bola hospitalizovaná na internom oddelení v I. z dôvodu X. M. M., chronického zápalu M.X.. Žije s druhom Q. W., ktorý je nezamestnaný, evidovaný na úrade práce, poberateľ dávky v hmotnej núdzi. Obývajú dvojizbový rodinný dom vo vlastníctve matky. Maloletá T. je žiačkou X. ročníka základnej školy, povinnú školskú dochádzku si plní riadne, stravuje sa v školskej jedálni, navštevuje školský klub a O. A.. Učí sa výborne, je zdravá, priateľská, komunikatívna, v novom prostredí (u navrhovateľky) sa dobre adaptovala. Navrhovateľka s maloletou navštevovala psychiatrickú ambulanciu B.. V. vo H.. Škola a pediater dieťaťa B.. R. hodnotili starostlivosť o maloletú ako i spoluprácu s navrhovateľkou kladne. Navrhovateľka absolvovala prípravu na náhradnú rodinnú starostlivosť. Navrhovateľka býva spolu so sestrou v byte po nebohej starej matke. Vlastníctvo k bytu je predmetom dedičského konania. Maloletá T. uviedla, že u sestry I. je jej dobre, má ju rada a rovnako má rada aj sestru D. a maloletého brata Q.. Maloletá T. ďalej uviedla, že mama, nevlastný otec sa o ňu nezaujímajú, z čoho je smutná.

Matka je evidovaná ako uchádzač o zamestnanie. Je poberateľkou dávky v hmotnej núdzi od júna 2014. Pracuje v rámci aktivačných prác. Aktuálne poberá dávku v hmotnej núdzi v sume 198,- Eur. Matka bola rozsudkom Okresného súdu Zvolen č.k. 4T 93/2016-112 zo dňa 05. 01. 2017, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 05. 01. 2017, uznaná vinou z prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1 Trestného zákona a bola odsúdená na trest odňatia slobody vo výmere štyroch mesiacov s podmienčným odkladom na skúšobnú dobu 12 mesiacov.

Otec je rozvedený, žije s družkou B. I.. Spolu vychovávajú syna B. A., obývajú 2-izbový dom. Otec je samostatne zárobkovo činnou osobou. Za rok 2015 mal príjem vo výške 5.390,17 Eur a výdavky 722,12 Eur, jeho základ dane bol 5.055,44 Eur.

Navrhovateľke je zamestnaná u zamestnávateľa Q.-S spol. s r.o. so sídlom v O. od 01. 04. 2016. Navrhovateľka v roku 2016 mala čistý mesačný zárobok vo výške 344,31 Eur. Z lekárskej správy B.. W. M. súd prvej inštancie zistil, že navrhovateľka je zo zdravotného hľadiska schopná sa postarať o maloleté dieťa.

Súd prvej inštancie mal preukázané zo znaleckých posudkov vypracovaných v rámci konania vedenom pod sp. zn. 9P 6/2016 vo veci zverenia maloletého Q. W. (brata maloletej T.), a to zo znaleckého posudku č. 4/2016 vypracovaného znalkyňou B.. I. A., znalcom z odboru psychológia, odvetvie klinická psychológia detí a dospelých, že navrhovateľka je osobnostne introvertná a poznačená destabilizujúcim a disfunkčným rodinným prostredím. Sú u nej prítomné známky emočnej citlivosti a zraniteľnosti. Vzhľadom na prežitú udalosť je u nej zvýšená opatrnosť. Osobnostná stabilizácia je silne podmienená motiváciou starostlivosti o mladších súrodencov. Napriek ťažkým životným okolnostiam prejavila ochotu a odvahu postarať sa o vlastných súrodencov, pričom má silnú motiváciu, avšak je potrebná podpora kompetentných inštitúcií.

Matka je jednoduchšie štrukturovaná, emočne nestabilná so vzťahovosťou vo vnímaní reality. Hodnotou orientovaná je viac na udržanie partnerského vzťahu ako na funkčnú rodinu s deťmi. Je citovo naviazaná najmä na maloletého Q. a maloletú T., pričom má negatívny postoj k navrhovateľke a k dcére D.. Zdravotne je stabilizovaná, ale polymorbídna. Vzhľadom na rizikovosť prostredia, v ktorom maloletí do obdobia predbežného zverenia vyrastali a vzhľadom na súčasnú situáciu je vhodné nariadiť náhradnú osobnú starostlivosť v osobe I. I.. Tiež znalkyňa uviedla, že bola prítomná v čase vyšetrovania maloletej T. I. v pedopsychiatrickej ambulancii B.. V., keď tam prišla so sestrou po úteku z domu. T. opísala útok na ňu zo strany matky a nevlastného otca, popíjanie, slovné útoky a bitky. Chcela, aby brat bol spolu s ňou

a staršími sestrami u staršej, v čase keď ešte v tom období žila. Vzťahy medzi súrodencami popísala ako dobré. Vo veci zhodnotenia osobnosti navrhovateľky uviedla, že osobnosť je introvertná s bohatým vnútorným citovým životom, pričom je intelektovo zdatná, schopná prijímať spätné korektívne väzby. V súčasnosti nie je v psychiatrickej starostlivosti. Vzhľadom na rizikovosť prostredia, v ktorom maloleté deti do obdobia ich predbežného zverenia vyrastali a vzhľadom na súčasnú stabilizáciu je vhodné nariadiť náhradnú osobnú starostlivosť.

Zo znaleckého posudku vypracovaného B.. S. V., znalcom pre odbor zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria vyplynulo, že u matky bol zistený X. - škodlivé užívanie alkoholu s vysokým rizikom rozvoja závislosti, ku ktorému je matka nekritická, túto skutočnosť bagatelizuje, racionalizuje. Uvedenému nasvedčujú za posledný rok opakované hospitalizácie na internom oddelení pre somatické komplikácie X., výsledky laboratórnych a zobrazovacích vyšetrení, ako nakoniec aj objektivizované údaje ohľadom požívania alkoholu posudzované v zdravotnej dokumentácii. Aktuálne nie sú zistené známky abstinenčného syndrómu po odňatí alkoholu a výsledkov krvi X. matky v štádiu stabilizácie, matka dostatočne abstínuje. Matka je osobnosťou so známkami ľahkej ovplyvniteľnosti emočnej nestálosti, nezrelosti a závislosti. Javí tendencie vykresľovať seba pred okolím v morálne lepšom svetle, vystupovať harmonicky, bezproblémovo. Boli u nej zistené patologické známky osobnosti s preferovaním svojich vlastných potrieb a túžob bez ohľadu na svoje povinnosti, zodpovednosť a nakoniec aj potreby a túžby maloletého dieťaťa, nedostatočná spolupráca s okolím - ostatnými blízkymi a úradmi vo veci činnými, nedostatočný náhľad na svoje konanie, pochybenie a nakoniec X. alkoholu (toho času v dostatočne zlepšenom štádiu) a nekontrolovateľné, nebezpečné - agresívne konanie Q. W. pod vplyvom alkoholu.

Okresný súd zistil z vyjadrenia znalkyne B.. S. V. na pojednávaní dňa 31. 01. 2017 v konaní vedenom pod sp. zn. 9P 6/2016, že matka trpí škodlivým užívaním alkoholu s vysokým rozvojom závislosti. Tomuto nasvedčujú hospitalizácie na internom oddelení, kde boli potvrdené rôzne somatické komplikácie X. alkoholu. Počas znaleckého vyšetrovania matka už bola v plnej abstincií. Matka mala síce lepšie výsledky, čo však podľa znalkyne neznamena, že už je vyliečená. Podľa názoru znalkyne je u matky znížená schopnosť starať sa o maloleté deti. s poukazom na závery znaleckého posudku. Súd prvej inštancie z vyjadrenia znalkyne I. A. zistil, že matka nie je schopná sa postarať o maloleté dieťa.

Súd prvej inštancie mal na základe vykonaného dokazovania preukázané, že návrh navrhovateľky o zverenie maloletej T. I. do jej náhradnej osobnej starostlivosti je dôvodný. Pretože rodičia maloletej nezabezpečovali riadnu starostlivosť, uznesením Okresného súdu Zvolen 14P/4/2016-24 bolo rozhodnuté o odovzdaní maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľke. Aktuálne sa o maloletú riadne stara navrhovateľka, pričom táto osobná starostlivosť je zabezpečovaná v súlade s potrebami maloletej, o čom svedčia aj správy zo šetrenia pomerov kolízneho opatrovníka s tým, že maloletá prospieva tak zdravotne po fyzickej, ako aj psychickej stránke, dobre sa učí, navštevuje krúžky, ako aj D. O. A.. Matka nemá v súčasnosti zdravotné problémy, ako v čase nariadenia predbežného opatrenia, avšak podľa vyjadrenia znalcov uvedený stav ešte neznamena, že by bola vyliečená, len v súčasnosti u nej sa neprejavujú také výrazné komplikácie, aké boli. Okresný súd poukázal na to, že znalci doporučili, aby bola maloletá zverená do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky, u ktorej sú pre jej vývoj vytvorené lepšie podmienky. Taktiež medzi súrodencami sú vytvorené výborné vzťahy. Okresný súd zistil zo správy B.. W. M., že navrhovateľka je zo zdravotného hľadiska schopná postarať sa o maloletú. Kolízny opatrovník ďalej potvrdil, že navrhovateľka absolvovala prípravu na náhradnú rodinnú starostlivosť a odporučil maloletú a jej brata zveriť do jej náhradnej osobnej starostlivosti. Na základe týchto skutočností súd prvej inštancie vyhovel návrhu navrhovateľky prihliadajúc na to, že u navrhovateľky sú lepšie predpoklady pre zdravý vývoj maloletej T..

Ohľadne výživného okresný súd uviedol, že otcovi uložil povinnosť prispievať na výživu maloletej výživným v sume 50,- Eur mesačne a matke v minimálnej výške v zmysle § 62 ods. 3 Zákona o rodine, pretože matka aktuálne poberá dávku v sume 198,- Eur

Okresný súd rozhodol o náhrade trov prvoinštančného konania podľa ustanovenia § 52 Civilného mimosporového poriadku (ďalej aj „CMP“).

2. Proti rozsudku okresného súdu matka podala v zákonnej lehote odvolanie. Poukázala na to, že jej zdravotný stav je na veľmi dobrej úrovni. Pravidelne chodí na kontroly. Táto skutočnosť nebola braná do úvahy. Uviedla, že otec sa o maloletú od jej narodenia nezaujímal. S výchovou maloletej jej pomáhal jej druh. Pre to, aby mohla maloleté deti vychovávať, spravila maximum. Poukázala na to, že má vlastné bývanie oproti navrhovateľke, ktorá ho nemá. Maloletej neublížil jej druh. Má vážne obavy o maloletú. Podľa jej názoru kolízny opatrovník je voči nej zaujatý. Podľa jej názoru maloleté deti by mala vychovávať matka. Vzhľadom na uvedené žiadala „o vrátenie“ maloletej.

3. Kolízny opatrovník navrhol vo vyjadrení k odvolaniu matky rozsudok prvoinštančného súdu ako vecne správne potvrdiť. Podľa jeho názoru súd prvej inštancie sa dostatočne zaoberal objasnením skutkového stavu veci, vykonal náležité dokazovanie s dôrazom na najlepší záujem maloletej tak, ako to vyžaduje Zákon o rodine.

4. Otec uviedol vo vyjadrení k odvolaniu matky, že vo svojich predchádzajúcich vyjadreniach uviedol všetky potrebné skutočnosti, trvá na svojich výpovediach a žiadal rozsudok prvoinštančného súdu potvrdiť.

5. Navrhovateľka uviedla vo vyjadrení k odvolaniu matky, že jej odvolanie považuje za účelové. Navrhla rozsudok prvoinštančného súdu ako vecne správny potvrdiť. Uviedla, že navrhovateľka počas viac ako jedného roka neprejavila reálny záujem o maloletú, pričom svojím spôsobom života spôsobila, že o maloletú sa musela začať starať ona. Dokazovaním bolo preukázané, že matka a jej druh Q. W. sú závislými na alkohole, sú dlhodobo nezamestnaní. Nevhodnosť „domáceho prostredia“ vyplýva z odôvodnenia rozsudku okresného súdu. Matka sa s druhom riadne nestarali o maloleté deti, tieto týrali, svedkami ich častého užívania alkoholických nápojov boli ich deti, čo v žiadnom prípade nevyplývalo kladne na ich duševný vývoj. Ďalej poukázala na rozsudok Okresného súdu Zvolen sp. zn. 4T 93/2016, ktorým bola uznaná za vinnú pre trestný čin zanedbania povinnej výživy a bol jej uložený trest odňatia slobody vo výmere štyroch mesiacov s určením skúšobnej doby vo výmere dvanásť mesiacov a bola jej uložená povinnosť zaplatiť zameškané výživné v sume 454,60 Eur počas skúšobnej doby. Napriek tomu, že uvedený rozsudok nadobudol právoplatnosť dňom 05. 01. 2017, matka neuhradila na zameškanom výživnom žiadnu sumu. Ďalej uviedla, že pri rozhodovaní o maloleté deti je prihliadnuť na to, aby bol zabezpečený riadny vývoj maloletých detí, a to z hľadiska materiálneho, fyzického a psychického ich vývoja. U nej majú maloleté deti zabezpečené takéto prostredie. Správnosť súdneho rozhodnutia potvrdzujú i závery znaleckého dokazovania v konaní vedenom na Okresnom súde Zvolen pod sp. zn. 9P 6/2016, vyjadrenie maloletej i pracovný posudok.

6. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 zák. č. 160/2014 Z.z. Civilného sporového poriadku - ďalej aj „CSP“), vec preskúmal v rozsahu určenom ustanovením § 65, § 66 CMP, bez nariadenia pojednávania § 385 ods. 1, 2 CSP a contrario a rozsudok okresného súdu ako vecne správny podľa § 387 ods.1, 2 CSP potvrdil.

7. Podľa ustanovenia § 387 ods. 1, 2 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

8. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku i konania, ktoré mu predchádzalo, dospel k záveru, že súd prvej inštancie v prejednávanej veci zistil skutkový stav v dostatočnom rozsahu, na základe toho dospel ku správnym skutkovým zisteniam a tieto aj správne právne posúdil. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej. Súd prvej inštancie neporušil právo účastníkov na spravodlivý proces, pretože v hodnotení skutkových zistení neabsentuje žiadna relevantná skutočnosť alebo okolnosť. Naopak, prvoinštančný súd ich náležitým spôsobom posúdil súhrne v celom rozsahu a aj ich náležite vyhodnotil (rešpektujúc zásady formálnej logiky). Odvolací súd konštatuje, že odôvodnenie písomného vyhotovenia rozsudku je dostatočne vyčerpávajúce a zodpovedá kritériám uvedeným v ustanovení § 220 ods. 2 CSP. Odvolací súd na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku preto poukazuje len na určité najzásadnejšie aspekty, ktorými reaguje na argumenty matky (odvolateľky) v odvolaní.

9. Pod pojmom náhradnej osobnej starostlivosti (§ 45 a nasl. zák. č. 36/2005 Z. z. o rodine v znení neskorších právnych predpisov (ďalej aj „Zákon o rodine“) sa rozumie právom predvídaný vzťah medzi maloletým dieťaťom a iným občanom než je rodič dieťaťa, ktorý vznikol na základe súdneho rozhodnutia o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Tento vzťah je sekundárnym vzťahom, ktorý vznikne len vtedy, keď primárny základný rodičovský vzťah sa nemôže uplatniť. Predpokladmi preto, aby súd zveril maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti, sú: a) rodičia nezabezpečujú riadnu výchovu dieťaťa, b) záujem maloletého dieťaťa vyžaduje jeho zverenie do náhradnej osobnej

starostlivosti, c) existencia osoby, ktorej sa má maloleté dieťa zveriť, ktorá je fyzickou osobou s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady najmä zdravotné, osobnostné a morálne a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručia, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Zverenie maloletého dieťaťa do výchovy iného občana než rodiča je výnimkou zo zásady, že výchova maloletého dieťaťa je predovšetkým úlohou rodičov. Musí sa vždy opierať o starostlivé a spoľahlivé objasnenie tých okolností, ktoré svedčia pre záver, že žiadny z rodičov nie je schopný náležitým spôsobom zabezpečiť riadnu výchovu dieťaťa. Ak súd zverí maloleté dieťa do výchovy iného občana než rodiča (do náhradnej osobnej starostlivosti) vymedzí i rozsah jeho práv a povinností k dieťaťu a zároveň rozhodne o vyživovacej povinnosti rodičov k maloletému dieťaťu.

10. Odvolací súd zhodne s názorom súdu prvej inštancie konštatuje, že okresný súd pri svojom rozhodovaní prihliadol na to, že maloletá bola na základe neodkladného opatrenia nariadeného uznesením Okresného súdu Zvolen č. k. 14P/4/2016-24 zo dňa 22. 02. 2016 odovzdaná do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky, ktorá sa o ňu od februára 2016. Z uvedeného neodkladného opatrenia okrem iných vyplynulo: „Súd tiež bral do úvahy skutočnosť, že druh matky maloletej je podozrivý zo sexuálneho zneužívania maloletej a tiež skutočnosť, že je tu podozrenie, že maloletá bola zbitá matkou a jej druhom a následne musela byť hospitalizovaná, pričom z lekárskej správy B.. H. I., C. H., a.s., odd. pediatrické zo dňa 13. 02. 2016 vyplýva, že utrpela L. B.. Tiež u matky maloletej boli zaznamenané signály požívania alkoholických nápojov.“

11. V súvislosti s odvolacími argumentmi matky odvolací súd zdôrazňuje, že zákonnou podmienkou osoby, ktorej má byť maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti nie je, aby bola vlastníčkou nehnuteľnosti. Prioritnou okolnosťou pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti je, aby bol zabezpečený najlepší záujem maloletej. Odvolací súd zistil, že matka voči maloletej neprejavuje skutočný záujem, neplní si ani svoju základnú rodičovskú povinnosť (ktorá jej bola uložená uznesením Okresného súdu Zvolen č.k. 14P/4/2016-24 z 22. 02. 2016), a to vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu (30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepnoleté dieťa podľa osobitného zákona), pričom bolo preukázané, že matka nevie zabezpečiť maloletej riadnu starostlivosť, prostredie bez traumatizujúcich situácií, stabilitu, istotu, lásku ani bezpečie. Na tejto skutočnosti nemení ani zlepšenie zdravotného stavu matky.

12. Odvolací súd (zhodne s názorom prvoinštančného súdu) uvádza, že neboli zistené žiadne pochybenia v spôsobe starostlivosti o maloletú zo strany navrhovateľky. V prvoinštančnom konaní bolo vykonané šetrenie pomerov kolíznym opatrovníkom, z ktorého okresný súd správne vychádzal. Bolo preukázané, že navrhovateľka (ktorá je sestrou maloletej) spĺňa všetky podmienky pre riadnu starostlivosť o maloleté deti, spĺňa všetky atribúty v zmysle ustanovenia § 45 od. 1, 2 Zákona o rodine, t.j. ide o fyzickú osobu, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, ďalej má osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletej. Skutočnosť, že by navrhovateľka nezabezpečovala riadnu starostlivosť o maloleté deti, nebola v konaní preukázaná. Zároveň súd prvej inštancie akceptoval vyjadrenie maloletej, ktorá sa u navrhovateľky cíti spokojne.

13. Pretože súd prvej inštancie rozhodol o zverení maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky, súd ex offo upravil aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov k maloletej, ktorí sú povinní poskytovať maloletej výživné. Okresný súd nezistil, že by matka mala príjem z pracovnej činnosti, avšak bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinná plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu a to vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepnoleté dieťa podľa osobitného zákona. Otec je samostatne zárobkovo činnou osobou, pričom súd prvej inštancie prihliadol na jeho čistý ročný príjem vo výške 5.055,44 Eur a na ďalšiu jeho vyživovaciu povinnosť. Vzhľadom na uvedené súd prvej inštancie potom správne určil rozsah vyživovacej povinnosti rodičov k maloletej s odkazom na ustanovenie § 81 ods. 1, § 62 ods.1, 2, 3, § 76 ods. 1 Zákona o rodine.

14. Vzhľadom na uvedené odvolaciemu súdu neostala iná možnosť ako rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdiť vrátane závislého výroku o trovách prvoinštančného konania, pretože okresný súd pri rozhodovaní o náhrade trov konania správne aplikoval ustanovenie § 52 CMP.

15. Pri rozhodovaní o trovách odvolacieho konania aplikoval odvolací súd ustanovenie § 57 CMP, ktoré ustanovuje: „O povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.“ Návrh na náhradu trov odvolacieho konania nebol podaný, preto odvolací súd v súlade s ustanovením § 52 CMP vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania, keďže CMP neustanovuje inak.

14. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 CMP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie ani na základe výzvy na plnenie (§ 379 ods. 1 a 2 CMP), môže mu súd uložiť pokutu do 1.000,- Eur (§ 382 ods. 1 CMP), rozhodnúť o zastavení výplaty rodičovského príspevku a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa (§ 383 ods. 1 CMP) alebo odňať maloletému tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a postarať sa o jeho odovzdanie tomu, komu bolo podľa rozhodnutia zverené, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnenne premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať (§ 386 ods. 1 CMP) a to všetko aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 CMP).